

Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje, Bruselj

Občasna informacija članom 09 – 2026

19. januar 2026

Mnenji Evropskega računskega sodišča o Evropskem skladu za konkurenčnost in o Programu Obzorje Evropa v obdobju 2028-2034

Evropsko računsko sodišče je izdalo mnenji o zakonodajnih predlogih Evropske komisije o Evropskem skladu za konkurenčnost in programu Obzorje Evropa, ki sta namenjena spodbujanju konkurenčnosti, raziskav in inovacij v EU. V predlog o Evropskem skladu za konkurenčnost je vključen tudi posebni program za dejavnosti raziskav in inovacij na področju obrambe. Skupni proračun obeh predlogov naj bi znašal 409 milijard evrov, kar je petina predlaganega proračuna za obdobje 2028–2034. To sta prvi v vrsti mnenj, ki jih bodo evropski revizorji izdali o predlogih za proračun EU za obdobje 2028–2034.

Vlaganje v konkurenčnost, inovacije in raziskave EU je prednostna naloga politike za EU in lahko prinese visoko dodano vrednost EU. Vendar revizorji opozarjajo, da v zakonodaji EU ter v predlogih o Evropskem skladu za konkurenčnost in programu Obzorje Evropa ta pojem ni enotno opredeljen.

Oba predloga se večkrat sklicujeta na medsektorske prednostne naloge EU, vendar po ugotovitvah revizorjev ne Evropska komisija ne države članice nimajo celovitih in zanesljivih podatkov glede uporabe sredstev EU za tozadevne cilje, v predlogih pa ta pomembna slabost ni obravnavana. Prav tako bi bilo treba dodatno pojasniti, kako naj bi se uporabljalo načelo »odličnosti«. Problematično je po oceni revizorjev tudi, da je proces evropskega semestra omenjen le v predlogu o programu Obzorje Evropa, ne pa tudi v osnutku uredbe o Evropskem skladu za konkurenčnost.

V skladu s predlogom o Evropskem skladu za konkurenčnost bo mogoča hitra prerazporeditev sredstev po različnih področjih politik, možni pa bodo celo dodatni prispevki držav članic ali drugih deležnikov. Revizorji ugotavljajo, da bi ta večja proračunska prožnost lahko imela posledice za državno pomoč, ki jih je treba pojasniti. Priporočajo tudi, da bi bilo treba določiti minimalne zahteve glede zmožnosti ponovne uporabe sredstev (večkratna ponovna uporaba financiranja za jamstva, posojila ali deleže lastniškega kapitala med izvajanjem programa) ter provizije za upravljanje za partnerje, ki izvajajo program (kot so Evropska investicijska banka ali druge finančne institucije), ki bi bile razmeroma nizke.

Revizorji poleg tega opozarjajo na nekatera tveganja glede skladnosti, preglednosti, odgovornosti in sledljivosti porabljenih sredstev. Raziskave so namreč področje porabe z visokim tveganjem, na katerem so napake pogoste, stopnja napak pa pomembna. Nekaterim inovativnim pristopom, kot je

predkomercialno naročanje, bi bilo treba nameniti posebno pozornost. Ukrepi za poenostavitev, kot je financiranje s pavšalnimi zneski, sicer zmanjšujejo upravno breme, vendar bi morala biti pravila za njihovo uporabo jasna.

Oba predloga si prizadevata za poenostavitev na podlagi enotnih pravil, usklajenih plačilnih pogojev in enotne izmenjave podatkov. Vendar bi bilo treba pojasniti nekatere ključne elemente, na primer v zvezi z javnim naročanjem, uporabo financiranja, ki ni povezano s stroški, in možnostmi poenostavljenega obračunavanja stroškov.

Koristne informacije:

- Mnenje o Evropskem skladu za konkurenčnost:
- <https://www.eca.europa.eu/en/publications/OP-2026-01>
- Mnenje o programu Obzorje Evropa:
- <https://www.eca.europa.eu/en/publications/OP-2026-02>

Pripravila:

Darja Kocbek